

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1971

Vyhlásené: 27.10.1971 Časová verzia predpisu účinná od: 27.10.1971 do: 31.10.1991

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

121

ZÁKON

Slovenskej národnej rady

z 20. októbra 1971

o ľudovej kontrole v Slovenskej socialistickej republike

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

Základné ustanovenia

§ 1

Poslaním orgánov ľudovej kontroly je za aktívnej účasti ľudu upevňovať socialistickú zákonnosť a štátnu disciplínu pri plnení úloh v oblasti národného hospodárstva a štátnej správy, zvyšovať vedomie zodpovednosti vedúcich pracovníkov za zverený úsek činnosti a chrániť politické a hospodárske záujmy socialistickej spoločnosti a štátu. Orgány ľudovej kontroly vychádzajú vo svojej činnosti zo smerníc a uznesení Komunistickej strany Československa.

§ 2

(1) Orgány ľudovej kontroly plnia svoje poslanie najmä tým, že

- a) vykonávajú kontrolnú činnosť, prerokúvajú výsledky kontroly s vedúcimi kontrolovaných orgánov a organizácií, prípadne aj s ich nadriadenými orgánmi a dbajú, aby zistené nedostatky boli odstránené,
- b) dávajú podnety na uplatnenie zodpovednosti osôb a organizácií podľa príslušných predpisov a v ustanovených prípadoch ukladajú sankcie,*)
- c) pôsobia na to, aby orgány štátnej správy a socialistické organizácie dôsledne plnili úlohy vyplývajúce im zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, dodržiavali štátnu disciplínu pri plnení úloh hospodárskej a kultúrnej výstavby, rešpektovali práva občanov a svoju činnosť zameriavali na uspokojovanie celospoločenských záujmov a potrieb,
- d) zovšeobecňujú poznatky z kontrolnej činnosti a predkladajú príslušným riadiacim a iným orgánom potrebné návrhy,
- e) dávajú podnety na zdokonaľovanie právneho poriadku.

(2) Orgány ľudovej kontroly vo svojej činnosti spolupracujú s občanmi a ich organizáciami a využívajú ich podnety a upozornenia; vytvárajú aktívny spolupracovníkov a zapájajú ich do uskutočňovania kontrolnej činnosti.

(3) Orgány ľudovej kontroly oboznamujú podľa povahy vecí s výsledkami svojich kontrolných akcií príslušné orgány Komunistickej strany Československa, orgány spoločenských organizácií a kolektívy pracujúcich v kontrolovaných orgánoch a organizáciách.

(4) Kontrolná pôsobnosť orgánov ľudovej kontroly sa nevzťahuje na rozhodovaciu činnosť súdov, prokuratúr, orgánov hospodárskej arbitráže, štátnych notárstiev, orgánov vyšetrovania, vyhľadávania a objasňovania vykonávanú podľa ustanovení osobitných predpisov.

§ 3

(1) Orgánmi ľudovej kontroly v Slovenskej socialistickej republike sú:

- a) Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky,
- b) výbory ľudovej kontroly národných výborov,
- c) závodné komisie ľudovej kontroly.

(2) Výbory ľudovej kontroly a závodné komisie ľudovej kontroly uvedené v odseku 1 sú súčasťou sústavy orgánov ľudovej kontroly v Československej socialistickej republike.

DRUHÁ ČASŤ

Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky

§ 4

(1) Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky kontroluje najmä:

- a) plnenie vybraných úloh štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva a štátneho rozpočtu Slovenskej socialistickej republiky, prípadne aj rozpočtov národných výborov;
- b) účinnosť práce a hospodárenia orgánov štátnej správy a štátnych hospodárskych, rozpočtových a iných štátnych organizácií;
- c) využívanie a ochranu majetku v socialistickej spoločenskej vlastníctve;
- d) stav a úroveň vybavovania sťažností, oznámení a podnetov občanov a organizácií;
- e) plnenie ďalších úloh vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, z uznesení vlády Slovenskej socialistickej republiky i vlády Československej socialistickej republiky.

(2) Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky priamo prešetruje závažné sťažnosti, oznámenia a podnety.

(3) Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky sleduje uplatňovanie všeobecných predpisov o kontrolnej činnosti, organizuje výmenu skúseností z činnosti kontrolných orgánov a zabezpečuje zjednocovanie kontrolnej praxe v Slovenskej socialistickej republike.

§ 5

(1) Kontrolná pôsobnosť Výboru ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky sa vzťahuje na tieto orgány a organizácie v pôsobnosti republiky:

- a) ústredné a nimi riadené orgány štátnej správy;
- b) výkonné orgány národných výborov;
- c) štátne hospodárske, rozpočtové a iné štátne organizácie riadené alebo spravované ústrednými orgánmi štátnej správy republiky a národnými výbormi;

d) družstevné, spoločenské a iné organizácie vrátane ich podnikov a hospodárskych zariadení, pokiaľ ide o plnenie úloh štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva republiky, ich vzťahy k štátnemu rozpočtu republiky, prípadne k rozpočtom národných výborov a o plnenie ich ostatných povinností vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

(2) Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky kontroluje odvetvia a činnosti patriace do pôsobnosti federácie, ak tým bol s vedomím vlády Slovenskej socialistickej republiky poverený Výborom ľudovej kontroly Československej socialistickej republiky. Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky môže vykonaním týchto úloh poveriť výbory ľudovej kontroly krajských národných výborov, prípadne výbory ľudovej kontroly okresných národných výborov.

§ 6

(1) Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky predkladá vláde Slovenskej socialistickej republiky na schválenie návrh svojho plánu kontrolnej činnosti; o výsledkoch dôležitých kontrolných akcií predkladá vláde správy.

(2) Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky predkladá na požiadanie Predsedníctva Slovenskej národnej rady orgánom Slovenskej národnej rady správy o poznatkoch z kontrolnej činnosti alebo vykonáva kontrolu nevyhnutnú na plnenie úloh Slovenskej národnej rady a jej orgánov.

§ 7

Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky usmerňuje činnosť výborov ľudovej kontroly národných výborov, najmä zjednocuje ich postup pri plánovaní a vykonávaní kontrolnej činnosti, vydáva metodické smernice a pokyny pre ich činnosť a plní ďalšie úlohy, ktoré mu patria ako ústrednému orgánu štátnej správy Slovenskej socialistickej republiky na úseku kontroly.

§ 8

Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky zabezpečuje vzájomnú koordináciu odbornej kontrolnej činnosti s ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy republiky, predovšetkým pri príprave plánov kontrolnej činnosti. Podľa smerníc vlády Slovenskej socialistickej republiky zjednocuje postup pri kontrole plnenia významných uznesení alebo iných opatrení vlády Slovenskej socialistickej republiky i vlády Československej socialistickej republiky. V spolupráci s príslušnými orgánmi štátnej správy republiky organizuje spoločné kontrolné akcie.

§ 9

(1) Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky pozostáva z predsedu, ktorý je členom vlády Slovenskej socialistickej republiky, z podpredsedov a ďalších členov v počte 8-12, ktorých vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej socialistickej republiky.

(2) Prácu Výboru ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky a jeho aparátu riadi predseda; zastupujú ho podpredsedovia Výboru ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky.

(3) Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky rozhoduje v zbore o zásadných otázkach patriacich do jeho pôsobnosti. Výbor sa uznáša nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých svojich členov.

(4) Uznesenia Výboru ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky vydáva jeho predseda. Ak predseda nesúhlasí s uznesením výboru, má právo výkon uznesenia pozastaviť a vec predloží na rozhodnutie vláde Slovenskej socialistickej republiky.

(5) O ostatných otázkach patriacich do pôsobnosti Výboru ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky rozhoduje predseda, podpredsedovia a v rozsahu im zverenej právomoci ďalší poverení členovia a pracovníci výboru.

(6) Podrobnejšie vymedzenie úloh Výboru ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky a zásady jeho činnosti a organizácie upraví štatút. Spôsob rokovania a rozhodovania upraví výbor vo svojom rokovacom poriadku.

TRETIA ČASŤ

Výbory ľudovej kontroly národných výborov

§ 10

O zriaďovaní, zložení a rokovaní výborov ľudovej kontroly národných výborov platia ustanovenia zákona o národných výboroch.

§ 11

(1) Výbory ľudovej kontroly národných výborov vykonávajú kontrolu v rámci pôsobnosti národných výborov príslušného stupňa. Kontrolujú najmä:

- a) plnenie vybraných úloh hospodárskeho plánu a rozpočtu národného výboru;
- b) využívanie a ochranu majetku v socialistickej vlastníctve;
- c) účinnosť práce a hospodárenia národného výboru a organizácií riadených alebo spravovaných národným výborom;
- d) plnenie uznesení národného výboru a jeho rady;
- e) plnenie ďalších úloh vyplývajúcich pre národné výbory a nimi riadené alebo spravované organizácie zo zákonov, iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z uznesení vlády Slovenskej socialistickej republiky i vlády Československej socialistickej republiky;
- f) stav a úroveň vybavovania sťažností, oznámení a podnetov občanov a organizácií národnými výbormi a nimi riadenými alebo spravovanými organizáciami.

(2) Výbory ľudovej kontroly národných výborov priamo prešetrujú závažné sťažnosti, oznámenia a podnety.

§ 12

(1) Kontrolná pôsobnosť výborov ľudovej kontroly národných výborov sa vzťahuje:

- a) na orgány a organizácie riadené alebo spravované národným výborom príslušného stupňa;
- b) na výkonné orgány národných výborov nižšieho stupňa a organizácie riadené alebo spravované týmito národnými výbormi;
- c) na ústredne riadené hospodárske, družstevné a iné organizácie v rozsahu, v ktorom voči nim národné výbory vykonávajú štátnu správu podľa osobitných predpisov.

(2) Výbory ľudovej kontroly krajských národných výborov a výbory ľudovej kontroly okresných národných výborov sú oprávnené vykonávať kontrolu aj v organizáciách ústredne riadených orgánmi republiky, v družstevných, spoločenských a iných organizáciách, ak ide o kontrolné úlohy

vyplývajúce z plánu kontrolnej činnosti Výboru ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky alebo o ďalšie závažné kontrolné úlohy, vykonaním ktorých ich tento výbor poveril.

(3) Výbory ľudovej kontroly krajských národných výborov, prípadne aj výbory ľudovej kontroly okresných národných výborov môžu na základe poverenia Výboru ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky vykonávať kontrolu aj v organizáciách riadených federálnymi orgánmi.

(4) Výbory ľudovej kontroly krajských národných výborov a výbory ľudovej kontroly okresných národných výborov sa pri plnení kontrolných úloh podľa odsekov 2 a 3, prípadne aj podľa § 11, ak ide o úlohy ústredne koordinované, spravujú pokynmi Výboru ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky.

§ 13

(1) Výbory ľudovej kontroly národných výborov vyššieho stupňa usmerňujú činnosť výborov ľudovej kontroly národných výborov nižšieho stupňa, najmä zjednocujú ich postup pri plánovaní a vykonávaní kontrolnej činnosti, organizujú s nimi spoločné kontrolné akcie, rozhodujú o odvolaniach proti ich rozhodnutiam a plnia ďalšie úlohy pri preskúmvaní ich rozhodnutí vydaných v správnom konaní.

(2) Výbory ľudovej kontroly krajských národných výborov a výbory ľudovej kontroly okresných národných výborov, ktoré za podmienok ustanovených v § 15 zriadili závodné komisie ľudovej kontroly, usmerňujú ich činnosť a poskytujú im metodickú pomoc.

(3) Výbory ľudovej kontroly národných výborov spolupracujú s inými orgánmi a organizáciami a zabezpečujú vzájomnú koordináciu odbornej kontrolnej činnosti s inými štátnymi orgánmi pôsobiacimi v obvode príslušného národného výboru.

§ 14

(1) Výbory ľudovej kontroly národných výborov plnia kontrolné úlohy pre potreby plenárneho zasadania národného výboru, jeho rady, kontrolné úlohy určené plánom kontrolnej činnosti výboru ľudovej kontroly národného výboru vyššieho stupňa, Výboru ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky, ako aj ďalšie závažné kontrolné úlohy, vykonaním ktorých ich tento výbor poveril. Výbory ľudovej kontroly národných výborov predkladajú návrh plánu svojej kontrolnej činnosti na schválenie plenárnemu zasadaniu národného výboru.

(2) Výbor ľudovej kontroly národného výboru zodpovedá za svoju činnosť plenárnemu zasadaniu národného výboru; pri vykonávaní kontrolnej činnosti sa spravuje metodickými smernicami a pokynmi výboru ľudovej kontroly národného výboru vyššieho stupňa a Výboru ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky.

ŠTVRTÁ ČASŤ

Závodné komisie ľudovej kontroly

§ 15

(1) Závodné komisie ľudovej kontroly sa zriaďujú v podnikoch, iných organizáciách a závodoch riadených orgánmi republiky alebo národnými výbormi tam, kde sa pre to vytvoria optimálne podmienky, a po súhlase vlády Slovenskej socialistickej republiky.

(2) Závodné komisie ľudovej kontroly vykonávajú kontrolu hospodárskej činnosti a plnenia úloh podniku, organizácie alebo závodu, v ktorých boli zriadené.

(3) Vláda Slovenskej socialistickej republiky ustanoví rozsah činnosti a oprávnení závodných komisií ľudovej kontroly, ako aj podmienky ich zriaďovania.

PIATA ČASŤ

Spoločné a záverečné ustanovenia

§ 16

(1) Orgány ľudovej kontroly postupujú pri výkone kontroly v orgánoch a organizáciách a pri hodnotení zistených skutočností nezávisle od orgánov štátneho a hospodárskeho riadenia.

(2) Povinnosti a oprávnenia orgánov ľudovej kontroly, ich členov, pracovníkov a spolupracovníkov, ako aj povinnosti ostatných orgánov a organizácií voči orgánom ľudovej kontroly ustanovuje zákon Federálneho zhromaždenia.*)

(3) Výbory ľudovej kontroly miestnych národných výborov a výbory ľudovej kontroly mestských národných výborov sú oprávnené ukladať funkcionárom a pracovníkom kontrolovaných orgánov a organizácií za zavinené porušenie ich povinností pokarhanie.*) Výbory ľudovej kontroly mestských národných výborov sú oprávnené ukladať aj pokarhanie s pokutou,*) ak ich na to splnomocní výbor ľudovej kontroly okresného národného výboru.

§ 17

(1) Náhradu mzdy (ušlého zárobku) členom a spolupracovníkom Výboru ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky krátkodobe uvoľneným na výkon funkcie poskytuje vo výške priemerného zárobku organizácia, v ktorej sú v pracovnom alebo obdobnom pomere. Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky uhradí organizáciám na ich žiadosť vyplatené náhrady zo svojich rozpočtových prostriedkov.

(2) Náhradu cestovných a iných výdavkov členom a spolupracovníkom Výboru ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky poskytuje výbor podľa príslušných predpisov.**)

(3) Poskytovanie náhrad členom a spolupracovníkom výborov ľudovej kontroly národných výborov upravujú predpisy platné pre národné výbory.***)

(4) Náhradu mzdy, cestovných a iných výdavkov členom a spolupracovníkom závodných komisií ľudovej kontroly poskytujú podľa príslušných predpisov†) organizácie, v ktorých závodné komisie ľudovej kontroly pôsobia.

§ 18

Predsedom a podpredsedom výborov ľudovej kontroly, ak sú pre výkon funkcie uvoľnení, sa zachováva pracovný alebo obdobný pomer. Namiesto mzdy (inej odmeny za prácu) im poskytne Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky alebo príslušný národný výbor primeranú odmenu za výkon funkcie. Podrobnejšiu úpravu ustanoví vláda Slovenskej socialistickej republiky.

§ 19

(1) Doterajšie komisie ľudovej kontroly národných výborov sa menia na výbory ľudovej kontroly národných výborov podľa tohto zákona.

(2) Ustanovenia tohto zákona o výboroch ľudovej kontroly miestnych, okresných a krajských národných výborov platia aj pre iné národné výbory, ktoré sú postavené na roveň miestnym, okresným a krajským národným výborom.

§ 20

(1) Výbor ľudovej kontroly Slovenskej socialistickej republiky môže na základe rozhodnutia vlády Slovenskej socialistickej republiky a v súčinnosti s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy republiky zriadiť výbory ľudovej kontroly vo výrobných hospodárskych jednotkách riadených orgánmi republiky.

(2) Organizáciu, pôsobnosť, povinnosti a oprávnenia výborov ľudovej kontroly vo výrobných hospodárskych jednotkách v pôsobnosti republiky upraví vláda Slovenskej socialistickej republiky.

§ 21

Pôsobnosť ostatných orgánov štátnej správy v oblasti kontroly, inšpekcii a dozoru upravená osobitnými predpismi nie je týmto zákonom dotknutá.

§ 22

Ustanovenia § 58 až 60 zákona č. 69/1967 Zb. o národných výboroch v znení neskorších predpisov sa menia takto:

1. § 58 znie:

„Krajské a okresné národné výbory zriaďujú výbory ľudovej kontroly; môžu ich tiež zriadiť mestské a miestne národné výbory, a to po prerokovaní s výborom ľudovej kontroly príslušného okresného národného výboru.“

2. § 59 znie:

„(1) Výbor ľudovej kontroly národného výboru pozostáva z predsedu, podpredsedu a ďalších členov, ktorých volí a odvoláva plenárne zasadanie národného výboru z poslancov národného výboru a ďalších občanov. Členstvo vo výbore ľudovej kontroly národného výboru je nezlučiteľné s funkciou predsedu, podpredsedu, tajomníka, predsedu komisie a vedúceho odboru príslušného národného výboru, národného výboru nižšieho stupňa alebo s funkciou vedúceho organizácie riadenej alebo spravovanej príslušným národným výborom.

(2) Predsedom výboru ľudovej kontroly národného výboru je poslanec národného výboru; má právo sa zúčastňovať na schôdzach rady s poradným hlasom. Predsedu výboru ľudovej kontroly zastupuje podpredseda.

(3) Odborné práce pre výbory ľudovej kontroly národných výborov obstaráva aparát. Počty pracovníkov aparátu a náklady na ne určuje plenárne zasadanie národného výboru na návrh výboru ľudovej kontroly, a to aj s prihliadnutím na úlohy, ktoré výbory ľudovej kontroly národných výborov plnia na základe osobitných predpisov.“

3. § 60 znie:

„(1) Výbor ľudovej kontroly národného výboru sa schádza podľa potreby. Na svojich schôdzach rozhoduje o zásadných otázkach patriacich do pôsobnosti výboru. Výbor sa uznáša nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých svojich členov. Uznesenia výboru ľudovej kontroly vydáva jeho predseda. Predseda výboru ľudovej kontroly národného výboru je oprávnený pozastaviť výkon uznesenia výboru, ak má za to, že uznesenie odporuje všeobecne záväznému právnemu predpisu alebo uzneseniu národného výboru; vec predloží na rozhodnutie najbližšiemu plenárnemu zasadaniu národného výboru.

(2) O ostatných otázkach patriacich do pôsobnosti výboru ľudovej kontroly národného výboru rozhoduje predseda, podpredseda, prípadne ďalší poverení členovia a pracovníci výboru v rozsahu im zverenej právomoci.“

§ 23

(1) Kde sa v zákone č. 69/1967 Zb. o národných výboroch a ďalej v zákone Slovenskej národnej rady č. 43/1968 Zb. o hlavnom meste Slovenska Bratislave, v zákone Slovenskej národnej rady č. 131/1970 Zb. o zriadení krajských národných výborov v Slovenskej socialistickej republike a o opatreniach s tým súvisiacich, prípadne v iných predpisoch uvádzajú komisie ľudovej kontroly národných výborov alebo kde sa tým rozumejú pod všeobecným označením „komisie“, ide o výbory ľudovej kontroly.

(2) Zrušujú sa:

- a) § 81 ods. 2 zákona č. 69/1967 Zb. o národných výboroch;
- b) § 1b ods. 2 druhá veta a § 1b ods. 3 a 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 207/1968 Zb. o zriadení ministerstiev a iných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej socialistickej republiky, ako bol doplnený zákonom SNR č. 150/1970 Zb.;
- c) zákon č. 70/1967 Zb. o komisiách ľudovej kontroly v znení zákona č. 85/1968 Zb.

§ 24

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Klokoč v. r.

Ing. Hanus v. r.

*) Zákon č. 103/1971 Zb. o ľudovej kontrole.

*) Zákon č. 103/1971 Zb. o ľudovej kontrole.

**) Vyhláška č. 96/1967 Zb. o náhradách cestovných, sfahovacích a iných výdavkov.

***) Vládne nariadenie č. 12/1968 Zb. o úprave odmien a náhrad a niektorých ďalších pomerov poslancov národných výborov a členov komisií a aktívov národných výborov; vyhláška č. 96/1967 Zb. o náhradách cestovných, sfahovacích a iných výdavkov.

†) §124 Zákonníka práce č. 65/1965 Zb. v znení zákona č. 153/1969 Zb.;
§ 30 a nasl. vl. nar. č. 66/1965 Zb. v znení vl. nar. č. 60/1970 Zb.;
vyhláška č. 96/1967 Zb. o náhradách cestovných, sfahovacích a iných výdavkov.

